

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D., a soudců Mgr. Václava Trajera a JUDr. Petra Černého, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **PICO BELLO, s.r.o.**, IČO: 25415506,
sídlem Pyšná 1, 431 11 Vysoká Pec,

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**,
sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 9. 2015, č. j. 2015/36859-223/1,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 9. 2015, č. j. 2015/36859-223/1, jímž bylo změněno rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru sociálních věcí (dále jen „správní orgán I. Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

stupně“), ze dne 25. 5. 2015, č. j. 238/SV/2015, JID 66870/2015/KUUK, dle něhož se žalobkyně dopustila správního deliktu dle ustanovení § 107 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“), jenž spočíval v tom, že žalobkyně v období od 1. 8. 2011 minimálně do 31. 3. 2015 vykonávala bez oprávnění k jejich provozování činnosti odpovídající pobytové sociální službě na adrese: Pyšná 1, 431 11 Vysoká Pec, když tyto činnosti poskytovala v období od 1. 8. 2011 do 17. 12. 2014 J. B., v období od 1. 8. 2011 do 26. 5. 2014 Z. K., v období od 1. 8. 2011 do 31. 3. 2015 I. L., v období od roku 2012 do 2. 3. 2015 P. K. a v období minimálně do 31. 3. 2015 Z. K., čímž žalobkyně porušila ustanovení § 78 odst. 1 zákona o sociálních službách, za což jí byla dle ustanovení § 107 odst. 5 písm. f) zákona o sociálních službách uložena pokuta ve výši 290 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Změna provedená napadeným rozhodnutím spočívala v tom, že žalovaný zkrátí období, ve kterém docházelo k sankciovanému jednání, na období od 17. 3. 2012 minimálně do 31. 3. 2015, uloženu pokutu ve výši 290 000 Kč snížil na částku ve výši 220 000 Kč a opravil zřejmou nesprávnost spočívající v tom, že v zařízení žalobkyně nebyl ubytován Z. K., nýbrž V. K.. Žalobkyně se rovněž domáhala zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně a přiznání náhrady nákladů řízení. Žalobkyně taktéž navrhl, aby pro případ, že soud neshledá důvody pro zrušení rozhodnutí správních orgánů obou stupňů, od uložené sankce zcela upustil, a to z důvodu, že trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši.

Žaloba

2. Ve stručné žalobě žalobkyně ve zcela obecné rovině namítala, že se předmětného přestupku podle zákona o sociálních službách nedopustila.
3. Současně žalobkyně s poukazem na ustanovení § 78 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), navrhl, aby soud v případě, že neshledá důvody pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí, upustil od uložení sankce, neboť žalobkyně se předmětného přestupku nedopustila. V souvislosti s tímto návrhem navrhl provedení výslechu osob, kterých se mělo vytýkané jednání týkat, neboť jejich výslechy bude dle žalobkyně prokázáno, že k poskytování sociálních služeb z její strany nedocházelo.

Vyjádření žalovaného k žalobě

4. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl zamítnutí žaloby v plném rozsahu. Žalovaný zdůraznil, že sociální služby jsou charakteristické jak vykonávanými činnostmi, tak cílovou skupinou, které jsou tyto činnosti poskytovány. Pobytová sociální služba je podle zákona o sociálních službách poskytována osobám, které mají sníženou soběstačnost a jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Žalovaný trval na tom, že v rámci správního řízení bylo prokázáno, že v zařízení žalobkyně byly ubytovány osoby, které byly příjemci příspěvku na péči, tedy osoby závislé na pomoci jiné fyzické osoby. Bylo rovněž prokázáno, že v zařízení žalobkyně bylo klientům zajišťováno ubytování, stravování, pomoc při hygieně, doprovod při procházkách, doprovod k lékaři, pomoc při vyřizování dokladů. Tyto skutečnosti potvrdila i jednatelka žalobkyně do protokolu ze dne 19. 3. 2015. Tyto činnosti dle žalovaného odpovídají základním činnostem poskytovaným v rámci pobytové sociální služby ve smyslu § 52 zákona o sociálních službách v domovech pro seniory či domovech se zvláštním režimem.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

5. Žalovaný zdůraznil, že ve správním řízení bylo prokázáno, že žalobkyně poskytovala služby, které svým charakterem odpovídaly sociálním službám, aniž by k této činnosti disponovala oprávněním k poskytování sociálních služeb.
6. K výši pokuty žalovaný uvedl, že horní hranice pokuty za tento správní delikt je 1 000 000 Kč. Výše pokuty je odvozena od závažnosti tohoto správního deliktu. Dle žalovaného se jedná o nejzávažnější správní delikt v oblasti sociálních služeb, kdy se subjekt poskytováním sociálních služeb bez registrace vyhýbá všem povinnostem a kontrolním mechanismům stanoveným pro poskytovatele sociálních služeb. Tyto služby žalobkyně poskytovala po delší období od 17. 3. 2012 minimálně do 31. 3. 2015.

Ústní jednání soudu

7. Při jednání soudu jednatelka žalobkyně přednesla žalobu shodně jako v jejím písemném vyhotovení. Trvala na tom, že žaloba byla podána důvodně, když se žalobkyně nedopustila žádného správního deliktu. Zdůraznila, že žalobkyně žádné sociální služby neposkytovala. Uvedla, že celá záležitost vznikla v důsledku toho, že jednatelka žalobkyně se svým manželem pronajali předmětný objekt společnosti Naděje 2000 (později se jmenovala Na kopci s.r.o.), která hodlala v pronajatých prostorách mimo jiné poskytovat sociální služby. V objektu byli ubytováni senioři či lidé s hendikepem, kteří potřebovali pomoc, případně neměli jinou možnost bydlení. Za necelý rok ovšem uvedená společnost přestala mít zájem na poskytování sociálních služeb. Jednatelka žalobkyně a její manžel byli postaveni před problém, jak se zachovat k ubytovaným osobám. Vzhledem k nemohoucnosti ubytovaných osob se o ně jednatelka žalobkyně a její manžel začali starat. Tato péče nepředstavovala výdělečnou činnost, neboť ubytovaní pobírali nízké důchody. Osobám, které pobírali příspěvky na péči, pak museli zajišťovat asistenční služby. Jednatelka žalobkyně zdůraznila, že ubytovaní byli s bydlením u žalobkyně velice spokojeni a žádné závady nebyly zjištěny ani při rozličných opakovaných kontrolách. Od února 2015 jednatelka žalobkyně počala pociťovat narůstající tlak a zaujaté kontroly ze strany správních orgánů. Jednatelka žalobkyně trvala na tom, že žalobkyně neposkytovala sociální služby, ale pouze se postarala o „opuštěné“ ubytované osoby. Poukázala na skutečnost, že samotní pracovníci Ministerstva práce a sociálních věcí žádali jednatelku žalobkyně a jejího manžela, aby se o ubytované postarali.
8. Jednatelka žalobkyně dále uvedla, že pokuta je pro žalobkyni neúměrně vysoká, neboť v mezidobí v důsledku úmrtí dcery jednatelky žalobkyně se tato stará o své dvě nezletilé vnučky a pokuta představuje pro rodinu velkou finanční zátěž. V současné době je pokuta ze strany žalobkyně splácena v měsíčních splátkách po 12 000 Kč. Tyto splátky by měly skončit v říjnu 2018.
9. Pověřený pracovník žalovaného odkázal na písemné vyjádření k podané žalobě. Dále doplnil, že stát se snaží kontrolovat podmínky, za kterých jsou poskytovány sociální služby seniorům, kteří představují zranitelné osoby. V předmětném případě byla zjištěna pochybení při poskytování sociálních služeb, která jsou zachycena ve správním spise. Zdůraznil, že pro předmětný případ bylo zásadní, že žalobkyně poskytovala sociální služby bez patřičné registrace. Takovéto poskytování sociálních služeb je z hlediska zákona nepřipustné, představuje jeden z nejzávažnějších správních deliktů a je státem značně postihováno.

Posouzení věci soudem

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

10. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s.ř.s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
11. Žalobkyně ve své žalobě pouze zcela obecně namítala, že nesouhlasí s žalobou napadeným rozhodnutím, neboť se nedopustila sankcionovaného přestupku. Takto zcela obecně formulované námitky pak bude odpovídat i úroveň obecnosti vypořádání této námítky.
12. Základní činnosti při poskytování sociálních služeb jsou stanoveny v § 35 odst. 1 zákona o sociálních službách. Jedná se o pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, poskytnutí ubytování, popřípadě přenocování, pomoc při zajištění chodu domácnosti, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, základní sociální poradenství, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí, telefonická krizová pomoc, nácvik dovedností pro zvládání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění a podpora vytváření a zdokonalování základních pracovních návyků a dovedností.
13. V ustanovení § 78 odst. 1 zákona o sociálních službách je uvedeno, že sociální služby lze poskytovat jen na základě oprávnění k poskytování sociálních služeb, které vzniká rozhodnutím o registraci. V § 107 odst. 1 zákona o sociálních službách je pak uvedeno, že právnická osoba se dopustí správního deliktu tím, že poskytuje sociální služby bez oprávnění k jejich poskytování podle § 78 odst. 1 citovaného zákona. Dle § 107 odst. 5 písm. f) zákona o sociálních službách se uloží za správní delikt podle § 107 odst. 1 citovaného zákona pokuta do 1 000 000 Kč.
14. Mezi účastníky není sporné, že žalobkyně nebyla držitelkou oprávnění poskytovat sociální služby. Spornou byla skutečnost, zda z její strany k poskytování sociálních služeb docházelo. V žádném případě nebyla předmětem správního řízení otázka řádnosti péče o ubytované osoby. Z listinných důkazů provedených v rámci správního řízení bylo zjištěno, že v zařízení provozovaném žalobkyní byly ubytovány mimo jiné i osoby, které byly závislé na péči jiné fyzické osoby a k hrazení péče o ně byl mimo jiné využíván i jejich příspěvek na péči. Osobám ubytovaným v zařízení byla poskytována pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní hygienu, nebo pomoc při osobní hygieně. V ubytovacím objektu byl vykonáván dohled nad hygienou klientů, přijímání návštěv či provádění ošetrovatelských úkonů. Pokoje v ubytování byly užívány více osobami, které si byly zcela cizí a koupelna a toalety byly rovněž používány společně několika uživateli. Strava byla zajišťována klientům žalobkyní, časy podávání jídla byly přesně určeny a stravu nebylo možno vybírat. Uživatelé u sebe neměli své osobní doklady a v zařízení byl určen denní režim. Příspěvky na péči jednotlivých uživatelů byly posílány přímo na účet žalobkyně.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

S těmito zjištěními koresponduje i vyjádření jednatelky žalobkyně paní H. H., která do protokolu ze dne 19. 3. 2015 uvedla, že klientům kromě ubytování a stravy poskytovali doprovod k lékařům, byli nápomocni formou dohledu při úkonech osobní hygieny (stav některých osob vyžadoval výměnu inkontinenčních pomůcek – plen) a poskytování pomoci při vyřizování osobních dokladů. Rovněž poskytovali ubytovaným i ošacení a obuv. Klienti se mohli dle paní H. do zařízení přihlásit i k trvalému pobytu. Dále uvedla, že klienti pobývali maximálně 3 na jednom pokoji. Pouze v době rekonstrukce po přechodnou dobu byli umístěni maximálně 4 klienti na jednom pokoji. Rovněž uvedla, že klientům nezbyvala zákonem stanovená částka 15% z jejich příjmu. Uvedla, že u každého klienta vedli složku, ve které jsou zaznamenány vykonané úkony - např. hygiena, pedikúra apod. Sdělila, že klientům poskytovali i pochutiny dle jejich chuti – např. dort, kávu či pivo, případně cigarety. Přepłatky nebyly klientům vyúčtovány a byly využívány právě na předmětné pochutiny. Příslušnou pobočkou Úřadu práce ČR pak bylo na žádost správního orgánu I. stupně sděleno, jaké částky byly vyplaceny na účet žalobkyně jako příspěvky na péči pro jednotlivé osoby ubytované v zařízení provozovaném žalobkyní. Celkově se jednalo v době do října 2014 o částku 292 800 Kč.

15. S ohledem na výše uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že správní orgány v daném případě vycházely z řádně zjištěného skutkového stavu a na základě skutkových zjištění správní orgány dospěly ke správnému závěru, že žalobkyně poskytovala sociální služby bez příslušného povolení, čímž se dopustila správního deliktu dle § 107 odst. 1 zákona o sociálních službách. Námitku týkající se správnosti závěrů správních orgánů tedy shledal soud nedůvodnou.
16. Dále se soud zabýval návrhem žalobkyně na moderaci uloženého trestu. V ustanovení § 78 odst. 2 s.ř.s. je stanoveno, že rozhoduje-li soud o žalobě proti rozhodnutí, jímž správní orgán uložil trest za správní delikt, může soud, nejsou-li důvody pro zrušení rozhodnutí, ale trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, upustit od něj nebo jej snížit v mezích zákonem dovolených, lze-li takové rozhodnutí učinit na základě skutkového stavu, z něhož vyšel správní orgán, a který soud případně vlastním dokazováním v nikoli zásadních směrech doplnil, a navrhl-li takový postup žalobce v žalobě.
17. Z výše citovaného ustanovení s.ř.s. jednoznačně vyplývá, že úkolem správního soudu v případě posuzování návrhu na moderaci trestu není posoudit, zda byla uložena pokuta ve správné výši, ale pouze odstranit v zákonem stanoveném rozsahu případnou excesivnost správními orgány uložené sankce. Otázkou moderace se v rámci své rozhodovací činnosti zabýval Nejvyšší správní soud. V rozsudku ze dne 30. 9. 2010, č. j. 7 As 71/2010–97, publikovaném pod č. 2209/2011 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud uvedl, *„že ukládání trestu je založeno na dvou základních principech – principu zákonnosti trestu a individualizace trestu. Soud v rámci moderačního práva zkoumá, zda nedošlo k excesu při individualizaci trestu, tedy zda a jak bylo přihlédnuto ke všem specifikům konkrétního případu a zda byl v rámci zákonné trestní sankce vybrán pro pachatele takový druh trestu a v té výměře, která splní účel trestu a není zjevně nepřiměřená.“* V rozsudku ze dne 30. 6. 2008, č. j. 4 As 37/2007–119, pak Nejvyšší správní soud vyslovil, že *„hlavním kritériem při určování přiměřené výše pokuty není primárně skutková podstata deliktu, nýbrž intenzita skutkových okolností, s jakou došlo k porušení právem chráněných hodnot a zájmů v konkrétním případě.“* V rozsudku ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 22/2012–23, dále Nejvyšší správní soud konstatoval, že *„smyslem a účelem moderace totiž není hledání „ideální“ výše sankce soudem místo správního orgánu, ale její korekce v případech, že by sankce, pohybující se nejen v zákonném rozmezí a odpovídající i všem*

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

zásadám pro její ukládání a zohledňující kritéria potřebná pro její individualizaci, zjevně neodpovídala zobecnitelné představě o adekvátnosti a spravedlnosti sankce.“

18. V daném případě byla žalobkyni prvostupňovým rozhodnutím uložena pokuta ve výši 290 000 Kč. Žalobou napadeným rozhodnutím pak byla uložená pokuta snížena na částku 220 000 Kč s poukazem na ustanovení § 108 odst. 3 zákona o sociálních službách, kde je stanoveno, že odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže příslušný orgán o něm nezahájil řízení do jednoho roku ode dne, kdy se o něm dověděl, nejpozději však do tří let ode dne, kdy byl spáchán. Žalovaný dospěl k závěru, že nelze při stanovení sankce přihlížet k době páčání správního deliktu předcházející třem letům před zahájením správního řízení, a proto s ohledem na zkrácení doby trvání závažného chování žalobkyně z původního období od 1. 8. 2011 minimálně do 31. 3. 2015 na období od 17. 3. 2012 minimálně do 31. 3. 2015 přistoupil ke snížení uložené sankce.
19. Při posuzování možnosti moderace sankce v daném případě soud při aplikaci výše zmíněných principů dospěl k závěru, že není naplněn důvod ke změně výše uložené sankce, natož pak k upuštění od jejího uložení. Právě při přihlédnutí k adekvátnosti a spravedlnosti uložené sankce je nutno zdůraznit, že uložená sankce přibližně odpovídá částce, která byla v souvislosti s deliktním jednáním žalobkyně poukázána na její účet jako souhrn příspěvků na péči klientů ubytovaných v zařízení provozovaném žalobkyní. Soud dospěl k závěru, že pokud uložená sankce přibližně odpovídá profitu, který pachatel správního deliktu získal v souvislosti s deliktním jednáním, nemůže se jednat o zjevně nepřiměřenou výši sankce. S ohledem na výše uvedené nevyhověl soud návrhu žalobkyně na upuštění od potrestání v rámci moderace trestu uloženého správním orgánem. K poukazu na finanční zátěž splátek uložené sankce pro rozpočet jednatelky žalobkyně soud zdůrazňuje, že předmětná pokuta byla uložena žalobkyni, která je společností s ručením omezeným, a veškeré vklady společníků této společnosti byly splaceny. Uložená sankce tedy nikterak nezasahuje do majetkové sféry jednatelky žalobkyně.
20. Soud nepřikročil v intencích § 52 s.ř.s. k provedení důkazu výslechem pana M. H., účastníků a osob, kterým měly být sociální služby poskytovány, pro nadbytečnost, neboť dospěl k závěru, že pro posouzení žaloby v rozsahu uplatněných žalobních námitek byl správními orgány skutkový stav řádně zjištěn a soudu nepřisluší nahrazovat činnost správních orgánů v prokazování skutkového stavu.
21. S ohledem na výše uvedené soud žalobu zamítl. Vzhledem ke skutečnosti, že soud dospěl k závěru, že žaloba proti rozhodnutí není důvodná a současně výši trestu neshledal zjevně nepřiměřenou, rozhodl ve věci v souladu se závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2014, č. j. 8 As 34/2013-38, publikovaného pod č. 3172/2015 Sb. NSS, jediným výrokem „žaloba se zamítá“.
22. Současně soud v souladu s § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. ve výroku ad II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 11. dubna 2018

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.